

ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางจิตวิญญาณของหญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย

สมจิตต์ ชีรทรัพย์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2549

ISBN 974-502-862-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สมจิตต์ ชีรทรัพย์กุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวอิสระ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรียรพิเชฐ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวอิสระ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรียรพิเชฐ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พิริยา สุภศรี)

..... กรรมการ

(ดร.ประชา อินัง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 13 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา การแนะแนวทางที่ถูกต้องและการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ ซึ่งเป็นประธานการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรวดี เรียบพิเชฐ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล กรรมการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้วยดีตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ และคณาจารย์ในสาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ตลอดจนคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน จากมหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยมหิดล ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมุทรปราการ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางบ่อ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางพลี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระประแดง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์สวาทยานนท์ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางจาก ที่ได้อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณพยาบาลครอบครัวทุกท่านที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้มีพินัยหนังสือและวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ปรากฏในบรรณานุกรม ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงทางวิชาการ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวและเพื่อน ๆ รวมทั้งผู้ร่วมงานทุกท่านที่สนับสนุน ห่วงใยและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

สมจิตต์ ชีรทรัพย์กุล

44910129: สาขาวิชา: การพยาบาลครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ: หญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย/ การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว/

การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/ รายได้/ ภาวะซึมเศร้า/ ความผาสุกทางจิตวิญญาณ

สมจิตต์ ชีรทรัพย์กุล: ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางจิตวิญญาณของ
หญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย (SELECTED FACTORS RELATED TO SPIRITUAL WELL-
BEING OF ADOLESCENTS WITH POST-ILLEGAL ABORTION) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์:
วรรณิ์ เคียวอิศเรศ, Ph.D., สุนทราวดี เขียวพิเชฐ, Ph.D., กนกนุช ชื่นเลิศสกุล, พย.ค. 84 หน้า.
ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-862-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ การสนับสนุนทาง
สังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ภาวะซึมเศร้า กับความผาสุกทางจิตวิญญาณ
ของหญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมายที่มีอายุ
11-19 ปี จำนวน 120 คน ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการจำนวน
6 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย การทดสอบค่าที่
และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมายมีความผาสุกทางจิตวิญญาณ
โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ความผาสุกทางจิตวิญญาณในด้านความศรัทธายึดมั่นทางศาสนา
อยู่ในระดับปานกลาง และในด้านสิ่งที่เป็นอยู่ อยู่ในระดับปานกลาง หญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย
ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพของตนเองมีค่าเฉลี่ยความผาสุกทางจิตวิญญาณโดยรวม ความผาสุก
ทางจิตวิญญาณในด้านความศรัทธายึดมั่นทางศาสนาและในด้านสิ่งที่เป็นอยู่สูงกว่าหญิงวัยรุ่นที่
ทำแท้งผิดกฎหมายที่ไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผาสุกทางจิตวิญญาณ
ในด้านความศรัทธายึดมั่นทางศาสนาและความผาสุกทางจิตวิญญาณโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($p < .05$) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ความผาสุกทางจิตวิญญาณ
โดยรวม ความผาสุกทางจิตวิญญาณในด้านความศรัทธายึดมั่นทางศาสนาและความผาสุกทาง
จิตวิญญาณในด้านสิ่งที่เป็นอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ภาวะซึมเศร้า มีความสัมพันธ์
ทางลบกับความผาสุกทางจิตวิญญาณโดยรวม ความผาสุกทางจิตวิญญาณในด้านความศรัทธายึดมั่น
ทางศาสนาและความผาสุกทางจิตวิญญาณในด้านสิ่งที่เป็นอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

44910129: MAJOR: FAMILY NURSING; M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: ADOLESCENT POST-ILLEGAL ABORTION/ SOCIAL SUPPORT FROM
FAMILY/ SOCIAL SUPPORT FROM FRIEND/ INCOME/ DEPRESSION/
SPIRITUAL WELL-BEING

SOMCHIT TRERASUPKUL: SELECTED FACTORS RELATED TO SPIRITUAL
WELL-BEING OF ADOLESCENTS WITH POST-ILLEGAL ABORTION. THESIS ADVISORS:
WANNEE DEOISRES, Ph.D., SUNTRAWADEE THEANPHICHET, Ph.D., KANOKNUCH
CHUNLESTSKUL, DN.Sc. 84 P. 2006. ISBN 974-502-862-2

The purpose of this research was to study the relationship between income, social support from family, social support from friends, depression and spiritual well-being of adolescents post-illegal abortion. A purposive sample of 120 adolescents age of 11-19 years who received post-abortion care at 6 public hospitals in Samutprakarn province was recruited in the study. Questionnaire was used to collect data. Data was analyzed by using descriptive statistics, Independent t-test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results showed that the overall spiritual well-being of adolescents post-illegal abortion was at a moderate level while the existential well-being was at a moderate level and the religious well-being was at a moderate level.

It was found that adolescent post-illegal who were able to earn income by themselves had higher level of overall spiritual well-being, the religious well-being and the existential well-being than those who did not earn their own income. There was a statistically positive relation between social support from friend and the religious well-being ($r = .20, p < .05$) and the overall spiritual well-being ($r = .18, p < .05$). Social support from family had no relation with overall spiritual well-being, the religious well-being and the existential well-being ($p > .05$). Depression was negatively related with overall spiritual well-being ($r = -.35, p < .05$), the religious well-being ($r = -.31, p < .05$), and the existential well-being ($r = -.85, p < .05$).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความผาสุกทางจิตวิญญาณ.....	7
การทำแท้งในวัยรุ่น.....	17
ความผาสุกทางจิตวิญญาณและปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางจิตวิญญาณของหญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	39
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
สรุปผลการวิจัย.....	46
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	49
บรรณานุกรม.....	51
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก.....	57
ภาคผนวก ข.....	59
ภาคผนวก ค.....	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	84

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยที่เป็นมูลเหตุของการทำแท้งและวิธีการทำแท้งของหญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย ($N = 120$).....	40
2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจทางจิตวิญญาณ โดยรวมและรายด้าน ($N = 120$).....	42
3 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและจากเพื่อน ($N = 120$).....	43
4 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะซึมเศร้า ($N = 120$).....	43
5 การเปรียบเทียบความพึงพอใจทางจิตวิญญาณในกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน ($N = 120$).....	44
6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ภาวะซึมเศร้ากับความพึงพอใจทางจิตวิญญาณ ($N = 120$).....	45

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 แสดงกรอบแนวคิดป้องกันภัยพิบัติที่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางจิตวิญญาณของ
หญิงวัยรุ่นที่ทำแท้งผิดกฎหมาย..... 6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University